

ЩОДО ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ПРИ ВЗАЄМОДІЇ В ОРГАНІЗОВАНОМУ КОЛЕКТИВІ З УРАХУВАННЯМ ГЕНДЕРНИХ ВІДНОСИН НА МОДЕЛІ НАВЧАННЯ В МАЛИХ ГРУПАХ

**Такташов Г. С., Грона Н. В., Петряєва О. Б., Гомозова О. А.,
Супрун О. О.**

Донецький національний медичний університет, м. Лиман

Вступ. Актуальним питанням сьогодення для суб'єктів сучасного інформаційного суспільства, що динамічно розвивається, є постійний процес набуття і вдосконалення нових знань та умінь в умовах безперервної освіти [1, 2, 3]. Інтерактивні технології навчання, однією з яких є робота в малих групах, сприяють підвищенню засвоєння професійних здібностей, ефективності реалізації у подальшому придбаних компетенцій, як в індивідуальній, так і в колективній формах діяльності, поряд з позитивними міжособистісними і гендерними взаємовідносинами, що формуються при цьому [4, 5, 6].

Основна частина. Робота у «малих групах» (команді) полягає у проведенні так званого командно-орієнтованого навчання (анг. TBL –

teambased learning). Методика базується на принципі сумісній діяльності студентів у групі під керівництвом лідера-викладача та спрямована на вирішенні спільного завдання шляхом творчого додавання результатів індивідуальної роботи членів команди з розподілом повноважень і відповідальності. Метою роботи в «малих групах» є набуття навичок співробітництва та інших важливих міжособистісних навичок. Перевагою малої групи, в порівнянні з великою, є більша ефективність та продуктивність, оскільки вона швидше піддається організації, швидше працює і надає кожному більше можливостей зробити свій кількісний та якісний внесок у роботу. З цією метою формуються різні варіанти груп чисельністю від 2 до 5 осіб. На прикладі застосування цього методу у виші, рекомендується розподіляти студентів з різним рівнем успішності незалежно від статі та віку в групу, що формується. Як свідчить досвід, у таких різномірних групах в результаті обговорень відзначається більш активне творче мислення, більш частий обмін поясненнями та більш повне засвоєння лікувально-діагностичного пошуку й перспективних напрямів. Слід підкреслити, що задля успішного досягнення результатів роботи потрібно володіння студентами необхідними знаннями та вміннями з достатнім часом для виконання завдання. Необхідно ураховувати, що стратегія заохочення/оцінки, а також групові нагороди за спільні зусилля безпосередньо впливають на застосування методу роботи невеликими групами. Варіантом реалізації наведеного метода, наприклад, на кафедрах терапевтичного профілю є безпосередня щоденна самостійна курація студентами хворих з написанням історії хвороби та відпрацюванням практичних навичок під наглядом викладача. Для аналізу взаємовідносин учасників груп використовувалися стандартизовані психологічні опитувальники і анкети, Каліфорнійський особистісний опитувальник. В процесі спостереження роботи в малих групах, відзначено, що студенти різної статі активно спілкуються між собою на ділові теми на основі емоційного забарвлення, наприклад, проявів симпатії або антипатії, дружби або неприязні. Це свідчить про те, що при роботі в «малих групах» вітає досить активна міжособистісна взаємодія, а доброзичливі відносини допомагають ефективніше виконувати завдання, що знаходить своє відображення на підсумковому результаті. Таким чином, наведена форма інтерактивного навчання в «малих групах» сприятиме як підвищенню якості навчання так і формуванню «здорової», творчої і дружньої гендерної психологічної атмосфери, а також здібностям до саморозвитку і взаєморозуміння, як способу до налагодження взаємовідносин з успішним соціально-психологічним контактом.

Висновки. Необхідно враховувати, що в основі міжособистісних відносин лежать поширені традиційні гендерні стереотипи. При вивченні параметрів і рівнів прояву гендерних відносин в інтерактивному процесі «малих груп», відзначена позитивна тенденція щодо сприяння встановлення партнерських відносин між учасниками, зменшення проявів професійної гендерної сегрегації на тлі високої продуктивності організованого колективу з 4-5 суб'єктів.

Література

1. Говорун Т.В. Гендерна психологія: навч. пос. для студ. вищ. навч. закл. / Т.В. Говорун, О.М. Кікінежді. – К.: Видавничий центр «Академія», 2004. – 308 с.
2. Грабовська Т.О., Демчук В.С., Левченко Т.І., Снісаренко О.С., Спіцин Е.С., Ставські С. Науково-методичні проблеми формування оптимального педагогічного клімату в колективі /Т.О. Грабовська, В.С. Демчук, Т.І. Левченко, О.С. Снісаренко, Е.С. Спіцин, С. Ставські. – К.: Видавниче підприємство «Перше вересня», 2000.
3. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник /Сисоєва С.О.; НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. – К.: ВД «ЕКМО», 2011. – 324 с.
4. Сучасні методи викладання медичних дисциплін у вищій школі / [Гай Л.А., Сухін Ю.В., Венгер В.Ф. та ін..] /МЕДИЧНА ОСВІТА. – 2016. – № 1. – С. 15-18.
5. Ткалич М.Г. Гендерна психологія/ Маріана Ткалич. – К.: Академвидав, 2016. – 256 с.
6. Team-based learning (TBL): a community of practice /Burgess et al. /BMC Medical Education. 2019. Vol. 19. P. 369-376.

ДЕЯКІ ПРАВОВІ АСПЕКТИ НЕНАЛЕЖНОГО НАДАННЯ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ

**Ткаченко П. І., Коротич Н. М., Лохматова Н. М., Білоконь С. О.,
Доленко О. Б., Попело Ю. В.**

Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава

Вступ. Законодавство України про охорону здоров'я передбачає право кожного громадянина на медичне обслуговування. При цьому, він може розраховувати на надання висококваліфікованої медичної допо-